

Obljetnica u obljetnici

Petrak, Jelka

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:105:239973>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine
Digital Repository](#)

1917–2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

Središnja medicinska knjižnica

Obljetnica u obljetnici

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIMUM
NON
NOCE
RE

Osnivanje Medicinskog fakulteta

25. siječnja 1917. na sjednici Hrvatskog sabora narodni zastupnik Milan Rojc iznosi konačni prijedlog za osnivanje Medicinskog fakulteta.

13. studenog 1917. Hrvatski sabor donosi odluku o osnivanju Medicinskog fakulteta te predlaže Dvorskoj kancelariji u Beču 3 profesora-osnivača sa zadaćom da urede Fakultet, postave dekana i brinu se za popunjavanje katedara. To su bili: dr. Theodor Wickerhauser, dr. Miroslav Cačković i dr. Dragutin Mašek.

17. prosinca 1917. Zemaljska vlada, odnosno Odjel za bogoštovlje i nastavu odredio je saziv prve konferencije nastavnika u vezi s predavanjima za prvi semestar nastave na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Taj se datum slavi kao Dan Medicinskog fakulteta.

20. prosinca 1917. održana je prva sjednica nastavnika, na kojoj je sastavljen red predavanja i obavljene su sve pripreme za upis u prvi semestar

12. siječnja 1918. dr. Perović održao prvo predavanje

1927.g. MF ima 17 nastavnih baza

Medicinski fakultet.

Njegovo cesarsko i apostolsko kraljevsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjem riješenjem od 13. travnja o. g. županijskog fizika i primarnog liječnika, kr. dvorskoga savjetnika dra. Teodora Wickerhausera kao i županijske i primarne liječnike dra. Dragutina viteza Mašeka Bosnodolskoga i dra. Miroslava pl. Čačkovića Vrhovinskoga premilostivo imenovati redovitim javnim profesorima u medicinskom fakultetu sveučilišta Franje Josipa u Zagrebu sa sustavnim berivima i to dra. Wickerhausera i dra. Čačkovića za kirurgiju, a dra. Mašeka za bolesti uha, nosa i grla.

Ovo je imenovanje uslijedilo s razloga, prvo da se udovolji ustanovi § 82. sveučilišnoga zakona, koja određuje da se za popunjenje profesorskih stolica u medicinskom fakultetu imadu imenovati tri profesora bez prijedloga fakultetskog i drugo da oni čineći maticu profesorskog zbora provedu prvo uredjenje medicinskog fakulteta, da izaberu dekana, stavljaju predloge za popunjenje stolica i da izvršavaju ine funkcije

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIMUM
NON
NOCE
RE

Počeci SMK

- Hrvatski liječnički zbor je 1893. dopisom obavijestio Rektorat Sveučilišta u Zagrebu da će dio svoje knjižnice darovati Kr. sveučilišnoj knjižnici kao osnovu buduće fakultetske, medicinske knjižnice.
- Tijekom sljedećih godina zbirka se povećavala i popunjavala nabavom knjiga i časopisa te donacijama uglednih liječnika (primjerice, Miroslava Cačkovića, Ivana Kosirnika itd.).
- Godine 1914. objavljen je *Popis medicinskih djela Kr. sveučilišne knjižnice u Zagrebu* koji je sadržavao oko 9000 jedinica
- ... *time je položen temelj, na kome se daljnjim radom i požrtvovnošću može da izgradi, da sastavi knjižnica, koja ne će odgovarati samo svagdanjim potrebama liječnika, već koja će udovoljavati zahtjevima i najvišeg znanstvenog ognjišta i stjecišta – medicinskog fakulteta (M. Cačković)*
- Zbirka **nikad** nije postala dijelom fonda SMK

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIM
UM
NON
NOCE
RE

Počeci SMK

- Kako su se u sastavu novoosnovanog Fakulteta ustrojavali zavodi i klinike, tako su se uz svaku katedru odnosno kliniku ili zavod uspostavljale i knjižnice.
- Knjižnice su, sukladno potrebama i interesima pojedinih katedri, oblikovale zbirke knjiga i periodičnih publikacija.
- Od 1917. do 1947. u 25 manjih ili većih knjižnica prikupljen vrijedan fond od otprilike 45 000 svezaka knjiga i časopisa, uz bogate zbirke separata.
- Nedostajala je središnja služba koja bi povezala i uskladila rad pojedinih knjižnica
- U svome programatskom članku o ustrojstvu i zadatcima medicinskih fakulteta u Hrvatskoj, objavljenom 1945. godine, A. Serčer navodi da "... zavodima i klinikama koje služe za znanstveni rad i nastavu treba pribrojiti „...još i središnju medicinsku knjižnicu kao posebnu ustanovu..."

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIM
UM
NON
NOCE
RE

Osnivanje SMK

- Središnja medicinska knjižnica osnovana je 1946., a počela je djelovati **1947.** godine.
- Dekan Branimir Gušić najavio je da *postoji... mogućnost da se namjesti jedan bibliotekar, koji bi tu centralnu biblioteku stručno uredio, a osim toga sastavio i popis svih knjiga, koje se nalaze u bibliotekama pojedinih klinika i instituta...*
- U veljači 1947. započinje raditi prof. Nada Lahman
- Knjižnični odbor 1949. godine donosi odluku... *djela općeg značenja i ona, koja zasijecaju u više disciplina zadržavaju u SMK, dok se djela izrazito stručnog karaktera dodjeljuju odnosnim zavodima ili klinikama... i da se... Središnjom medicinskom knjižnicom osim nastavničkog osoblja mogu služiti svi liječnici grada Zagreba, a da se posuđivanje knjiga proširuje na čitav teritorij NR Hrvatske.*

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIMUM
NON
NOCE
RE

Djelovanje SMK

- Ubrzo nakon osnivanja SMK je počeo sustavno provoditi sadržajnu obradu građe.
- Predmetni katalog bio je u to doba ključni preduvjet za djelotvorno korištenje knjižničnom građom.
- Od samoga početka preuzeta je najbolja međunarodna praksa, poglavito američka (primjerice, katalozi i indeksne publikacije Library of the Surgeon-General's Office, U. S. Army, prethodnice današnje U. S. National Library of Medicine).
- Odmah je uspostavljena i međunarodna suradnja razmjenom duplikata s UNESCO-om, čime je SMK popunio svoj fond časopisa i knjiga, te posudbom mikrofilmova iz Army Medical Library (Washington), kojom je osiguravan pristup najnovijoj medicinskoj literaturi.

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIMUM
NON
NOCE
RE

Razvoj

- Na prijedlog tadašnjeg dekana MF-a prof. dr. A. Štampara donesena je 1954. g. odluka da se knjižnice pojedinih klinika na Rebru centraliziraju, čime je nastala Medicinska knjižnica Rebro, od samoga početka sastavnica SMK-a.
- Do centralizacije najvećeg dijela časopisnog fonda zavoda i klinika na Šalati došlo je tek 1980-ih godina.
- U novoizgrađeni aneks MF-a smještene studentske učionice i spremište
- Time je na neki način ostvarena i vizija prve voditeljice SMK-a, koja se zalagala da se **knjižnica ne izdvaja u zasebnu zgradu nego da ostane najuže povezana s lokacijama na kojima se provode obrazovni i znanstveni programi.**

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIM
UM
NON
NOCE
RE

Razvoj

- U razdoblju 1966. – 1989. SMK je vodila mr. sc. Anisja Čečuk.
- Tu fazu rasta SMK, ponajprije obilježava:
  - povećanje zbirke inozemnih periodičnih publikacija (poglavito časopisa)
  - kontinuirana nabava najvažnijih međunarodnih sekundarnih publikacija (primjerice, Index Medicus, Current Contents, Science Citation Index),
  - početak sudjelovanja djelatnika SMK-a u nastavnom procesu,
  - sustavno praćenje publicističkog rada nastavnika i suradnika,
  - tehnološko osuvremenjivanje poslovanja te
  - povećanje broja knjižničnih djelatnika.

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIM
UM
NON
NOCE
RE

SMK danas

- SMK usluge pruža poglavito studentima i nastavnom osoblju MF-a te zdravstvenom osoblju KBC-a Zagreb, ali je otvorena svima kojima su potrebne medicinske informacije.
- Slobodan pristup cjelokupnom fondu
- Otvorena korisnicima od 08 do 23 sata, subotom 10 do 22, nedjeljama tijekom ispitnih rokova
- Knjižnica je putem mrežnih stranica, stručnih web servisa i društvenih mreža neprekidno i na svakome mjestu na usluzi svojim korisnicima.

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIM
UM
NON
NOCE
RE

Usluge SMK

- **Stručna obrada građe sukladno međunarodnim standardima**
- **Bibliometrijske analize**
- **Institucijski repozitoriji**
- **Nastavna djelatnost**
- **Sudionik i voditelj projekata**
- **MICC**

1917 – 2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

PRIMUM
NON
NOCE
RE

Medicinski fakultet : SMK

- Pouzdana i neupitna potpora matične ustanove svih je ovih godina bila osnovom djelovanja SMK
- SMK je od samog početka izabrala put stručne izvrsnosti i svojim djelovanjem osiguravala čvrstu potporu znanstvenome, nastavnome i stručnom radu svoje matične ustanove.